

Решение на Съда по дело C-108/26 RX | D (Решение за управление на въздушния трафик)

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 144/26

Люксембург, 8 октомври 2026 г.

Закъснение на полет: решение за управление на въздушния трафик само по себе си не представлява извънредно обстоятелство, което да позволи на превозвача да се освободи от задължението си да заплати обезщетение на пътника

За първи път Съдът отменя решение на Общия съд по преюдициално запитване като приема, че възприетото в това решение тълкуване накърнява единството и съгласуваността на правото на Съюза

През юли 2023 г. пътничка пътува от Измир (Турция) до Варшава (Полша). Полетът ѝ пристига с повече от три часа закъснение. Преди това използваният самолет е изпълнил друг полет между Катовице (Полша) и Измир, който също е закъснял в резултат на решение за управление на въздушния трафик. Това решение е взето поради ограничения във въздушното пространство на Унгария и Румъния, наложени вследствие на лоши метеорологични условия. Освен това, след пристигането на самолета в Измир е констатирана техническа неизправност, чието отстраняване е продължило повече от два часа.

Пътничката цедира вземането си за обезщетение на специализирана компания, а последната претендира обезщетение в размер на 400 евро от въздушния превозвач.

Сезираният със спора полски съд констатира, че ако от общото закъснение се извади времето, което е загубено в резултат на решението за управление на въздушния трафик, полетът от Измир до Варшава е щял да пристигне с по-малко от три часа закъснение и пътничката не би имала право на обезщетение. Поради това посоченият съд иска да се установи при какви условия решение за управление на въздушния трафик може да представлява „извънредно обстоятелство“ по смисъла на правото на Съюза¹, което може да освободи превозвача от задължението да плати обезщетението.

В решението си от 21 януари 2026 г.² Общият съд на Европейския съюз³ отговоря, че такова решение не е присъщо на нормалното упражняване на дейността на въздушен превозвач и че по принцип е извън неговия ефективния контрол, независимо от причините, поради които е било взето, освен ако превозвачът не е допринесъл за вземането му. Според Общият съд определящо е самото решение, а не причината, поради която е било взето, тъй като именно решението оказва външно въздействие върху осъществяването на полета. Ето защо Общият съд приема, че такова решение може да представлява „извънредно обстоятелство“, дори само по себе си да не е предизвикало закъснение от поне три часа.

По предложение на първия генерален адвокат Съдът на Европейския съюз решава да преразгледа частично⁴ решението на Общия съд поради сериозен риск от накърняване на единството или съгласуваността на правото на Съюза.

В днешното си решение Съдът констатира, че възприетото от Общия съд тълкуване действително нарушава единството и съгласуваността на правото на Съюза. Поради това той отменя решението на Общия съд в частта, която е предмет на преразглеждането.

Съдът приема, че **не всяко решение за управление на въздушния трафик само по себе си може да се**

квалифицира като „извънредно обстоятелство“. При упражняването на дейността си въздушните превозвачи неминуемо се сблъскват редовно и обичайно с такива решения. За да се установи наличието на „извънредни обстоятелства“, **следва да се установи събитието, довело до вземането на решението за управление на въздушния трафик**, и да се провери, във всеки отделен случай, дали това събитие, поради своето естество или произход, не е неразделна част от нормалното упражняване на дейността на превозвача и дали е извън неговия ефективен контрол.

Следователно **не е достатъчно превозвачът да се позове на въпросното решение, за да бъде освободен от задължението си за плащане на обезщетение. Той трябва да докаже, че това решение е било взето поради обстоятелство, което само по себе си е извънредно.**

Съдът, чийто отговор замества отговора на Общия съд, припомня, че в конкретния случай решението за управление на въздушния трафик е било взето поради ограничения във въздушното пространство на Унгария и Румъния, които са наложени вследствие на лоши метеорологични условия. **Такива условия могат да представляват извънредни обстоятелства, когато са толкова сериозни, че възпрепятстват безопасното осъществяване на полета съгласно с първоначално предвидения график.** Всъщност в такава една хипотеза те не са присъщи на нормалното упражняване на дейността на въздушния превозвач и са извън неговия ефективен контрол. Националният съд следва да провери дали това е било така в конкретния случай.

Освен това Съдът отбелязва, че дадено събитие може да представлява „извънредно обстоятелство“, дори ако само по себе си не е довело до закъснение на полета от поне три часа. Когато закъснението при пристигането е резултат едновременно от такова събитие и от друго обстоятелство, от общото закъснение следва да се извади времето, което се дължи на извънредното обстоятелство, за да се определи дали пътникът има право на обезщетение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда на Европейския съюз с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза.

Общият съд е компетентен да разглежда преюдициални запитвания, които попадат изключително в обхвата на: 1) общата система на данъка върху добавената стойност (ДДС), 2) акцизите, 3) Митническия кодекс, 4) тарифното класиране на стоките в Комбинираната номенклатура, 5) обезщетяването и оказването на помощ на пътниците при отказан достъп на борда или при закъснение или отмяна на транспортни услуги или 6) системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Съдът е компетентен да разглежда всички останали преюдициални запитвания.

Съдебните актове на Общия съд, постановени в преюдициално производство, могат по изключение да бъдат преразглеждани от Съда по предложение на първия генерален адвокат в случай на сериозен риск от засягане на единството или съгласуваността на правото на Съюза. Ако такова предложение не бъде направено в рамките на един месец от постановяването на съдебния акт на Общия съд, този акт става окончателен. Ако обаче първият генерален адвокат предложи преразглеждане, следва да се изчака изходът от производството пред Съда, за да стане съдебният акт на Общия съд окончателен или съответно да бъде заменен с такъв на Съда.

Нито Съдът, нито Общият съд постановяват решение по спора на национално равнище. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с акта на Съда или на Общия съд. Този акт. Този акт обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда. При представянето на фактите и правната уредба се вземат предвид релевантният момент и преписката по съответното дело.

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на

обявяването му.

Връзка с пресата: Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Curia Web TV“](#) както и на [„Europe by Satellite“](#)
☎ (+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

¹ Член 5, параграф 3 от [Регламент \(ЕО\) № 261/2004](#) на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети.

² Решение от 21 януари 2026 г., D (Решение за управление на въздушния трафик), [T-134/25](#).

³ От 1 октомври 2024 г. Общият съд е компетентен да се произнася по преюдициални запитвания, отнасящи се до шест конкретни области, сред които са обезщетяването и помощта за пътниците при отказан достъп на борда, голямо закъснение или отмяна на транспортни услуги (вж. също Прессъобщение № [125/24](#)).

⁴ Преразглеждането се отнася единствено до отговорите, дадени от Общия съд на първите два от четирите въпроса, поставени от националния съд. Не е от компетентността на Съда да замества със своя отговор мотивите, изложени от Общия съд по третия и четвъртия въпрос, които не са били предмет на преразглеждането.